

A' ROMAI TSASZARIES AP. KIRALYI FELSEG-
NEK KEGYELMES ENGEDELMEVEL.

Indült BÉTSBÖL Pénteken 24. Juniussban 1791.

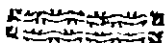
A' 2 fejú Sas fejszkeből elegyesen.

Tegnap vala az ugy nevezett *Ur napja*, az a' minden Keresztények között nevezetes innep nap, mely egész elztendőben talám leg-nagyobb Tzeremoniával és Butsújárassal szokott innepeltetni; mely innepi pompát a' Bétsiek annak szokott rendi szierint egész tzeremoniával véghez vittének; és a' melyben F. Perentz es Jofes fő Hertzzegek-is a' Butsú-járok között jelentenek-meg. — A' tolyongas, a' szokás szierint, most-is olly nagy vólt, mint akár mikor; és a' Szentség körül abitatozkodók arany óráját most-is ugy el-loptak mint maskor. — *Sunt bona mixta malis.* — 2 Batalion Granatéros tüzelt — a' Polgár Katonaság — a' N. Magyar Testörző Sereg Gálaba vólt — az itt levő Magyar Mester-em-bet Polgárok Magyar Köntösben fegyveresen jelen-
tenek.

tenek-meg itten; mely most leg-előbb történt ezen Innopen. Ezeknek Rózsa-szín Mentéjük dílmánnyok Övek, és kék tiszmájok mind igen gazdag ezüst készülettel, és zöld tejér és veres portupállatok, 's mondhattunk, hogy nagy parádét tettek. — Bétsben közönséges vala a' hír, hogy a' Ferentz fő Hertzeg első Feleségétől született kis Hertzeg alszonykája meg-halálozott; de még életben vagyon; noha olly terhes nyavallyák között, hogy életéhez kevés reménységünk lehet. — Azt beszéllik Feldm. Gr. *Károly* Ur ő Excellentiája felől-is, hogy terhes nyavallyák között bádgyadoz. — Hertzeg *Koburgat* várjuk vala Bétsbe minden órán; de csak alig ha bé jó ezen fő Városunkba, a' mint némellyek vélekednek, hanem egyenesen siet Magyar Országba. — A' maga Országán kívül járó Svéd Királyról az a' hír, hogy H. *Koburgat* maga látogatta volna-meg — — — — és sokáig beszélgettenek volna edgyütt. — A' napokban 24 hajó Német fegyveres nép indula-le a' Dunán egyszeribe nagy sietséggel. A' múlt hétfőn a' Pesten lévő *Jordis* Serge-is hajókra rakodék, hogy Belgrádhhoz evezzen, de a' szélről meg-akadályoztatván, más nap indula sietséggel le-felé, és a' Polgári Katonaság foglalja-el minden vigyázat helyeket. — A' tábori Kenyér-Sütők és hajósok szünetlen mennek a' határ szélek felé; és a' tábori készületeket vivő hajókkal telyes a' Duna. Csak 2 hónappal-is ez előtt lehetett 50 forintokkal egy ollyan hajót venni Bétsben, mely ez előtt 2 esztendővel 900 forintokat ért; de már most megint kezdettek drágodni; mert a' háború inkább bizonyos, mint nem. — Mi légyen ugyan belőlle azt nem reánk bizták, de azt tudjuk, hogy a' hadakozó Hatalmosságok Sergei mind mozgásban vagynak — a' mint hogy —

Krájova 12. Jún. — „Kedves Kurirom! Mint hogy az Urnak tőlünk Levelezője az ellenség óra előtt a' szélső-vigyázaton fegyverben áll, ezen Kedves Barátomnak szokott köteletségét magam kivánon addig telyesíteni, míg magától ki-telhetne,

és imé a' Török háború környülállásairól *Krájából* ezen bizonyos tudósítást tehetem : „ A' bizonyos, hogy a' N. Királyi Gyalog Sereg, melynek 4 Kompániája mind e' mái napig *Krájován* telet és feküdt, és a' *Toskána* Húszár Sereg már egynéhány napokkal ez előtt parantsolatot kapott, hogy az indulásra készen légyen; de ma 3 napja újra parantsolatot vett mind a' 2 Sereg, hogy azonnal közönséges tsatázó lábra álljon. Melyre nézve a' Király Sergeének Láj-b-Batalionja, mely eddig *Krájovától* fogva egész *Csernefzig* a' Falukon feküdt, így olzódott-el : „ Négy Kompánia *Karaul* nevű Faluba, hol az élés tárja vagyon, a' mái nap szál bé, és 2 Kompánia *Isvorelben* a' Duna szélén marad. Az Oberster Batalion a' 2 hozzá tartozó Kompániát a' falukról magához húzván, mind addig *Krájován* marad, olly móddal, hogy a' *Rádován* nevű dombra, mely *Krájovától* a' Duna felé csak egy *Staciona* vagyon, az első parantsolatra indulhasson. — A' *Toskána* Húszár Serge az *Ólt vizének* Dunába való szakadásától fogva egész *Isvorelig* szélső-vigyázatot tart, olly meg-határozott kemény parantsolattal, hogy ha a' Törökök a' Dunán által-tsapni találnának, azonnal vízre húzza magát, és verekedésbe velek ne elegyedjék. — Az Erdélyben eddig fekvő Katonaságok Kiss-Oláh Országba másiroznak. — Az is bizonyos, hogy a' *Szisztovi Congressus* el-bomlott, és Gr. *Eszterházi B. Herbert* Urral edgyütt Bukorellbe költöztek, még pedig sietve. A' mi Sergiünkhez mái nap érkezék egy parantsolat, melynek értelme szerint minden Tiszti-Afiszonyságok *Szegedre* vízszámmenni parantsolatnak. Ezeknek az ujságoknak annál inkább hitelt lehet adni, mivel magam is minden parantsolatokat saját füleimmel halgattam. Én a' Politikával kevés esmerettségben vagyok; azért minden tulajdon magam meg-jegyzéseimtől magamat tartoztatom; de azt az edgyet meg-kell vallanom, hogy itt mi nem nagy számmal lévén, szükséges jó Kalap alatt állanunk. 's t.

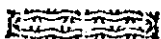

A' fő Hertzeg *Ferdinánd* Magyar Serge tegnap indúlt-le a' Dunán Posonyból a' Török szélek felé, és míg Katonák érkeznének ide, itt-is addig a' Polgári Katonáság áll vigyázatot. — *Latterman* gyalog Serge-is Budáról le-indulván, a' Polgárok az Őr-állók. — Az *Alvintzi* Serge és a' Vár Komendánsa Gr. *Vallis* Ur-is ott hagyták Belgrádot. — A' felsőbb rendelések szerint ezután *Kolosvárról Károlyváron* keresztül Bétsig egy héti Posta fog járni.

Prágában Pünkösöd első napján szentelék-fel az *Augustína* Valláson lévő Német Atyafiak, az általak nem régiben meg-vétegett *Szent Mihály* Templomát, mellyet már a' magok módjak szerint való Isteni tilztelethez alkalmaztattanak. — Ezen Templomnak fel szentelésén olly nagy, minden-féle Vallású és Nemzetű sokaság jelent vala-meg — ezen itt éppen új történeten, hogy a' tolyongástól alig-lehet vala mozdúlni. Az egész tzeremonia nagy pompával, a' *Téged Isten ditsérünk* trombita és dob hangoságok között énekeltek-el. — A' Brabantziai Státusok egy Députátiot küldöttek vala *Bonába* az Austr. Belgiumi Gubernátorhoz, kiknek 11-dikben bé-menő engedelem adatván, még az nap vizs-sza tértenek *Brüszszelbe*; 15-dikben *Kristina* fő Hertzeg *Alszony* és *Albert* Hertzeg is *Brüszszelbe* érkeztenek a' Belgiumi fő Kormány-szék Várofsába; kikket az nap pompával fogadván a' nép, a' *Hollandiumi* le-tétel-is meg esett, és így Belgiumban győkeresedik a' belső tsendesség. — Azok a' Biztosok-is, kik a' fő Kormány-széktől *Hennegau* Tartományához küldettettek vala, 11-dikben *Brüszszelbe* vizs-sza érkeztenek, és a' Ts. Kir. tellyes-hatalmú Ministernek el-hozták a' Tartománynak azon végzéseit, mellyek szerint a' Státusok az ezen el-tendőre való ugy nevezett *Subsidiumat*, az Udvar tartására adni szokott summát nem tsak meg-ígérték, sőt a' zenebona alatt meg-káralított Haza-fiak kárainak ki-pótlására-is önként egy nagy summát szabtának-ki; nem külömben a' Királyi gazdaságnak helyre-állítására. A' tellyes hatalmú Minister.

ster ezt a' Státusoknak nevezetesen a' Papi Rendnek megköszönte, mivel ezen Papi Rend egy milliónyi summát önként maga jó szántából tett öfzve a' közönséges haszonra. — *Adjon Isten békeféséget a' mi időnkben e' földén!* — Már tegnap azt hirdetik vala Bétsbén némellyek, hogy parantsolat ment volna az útbán lévő Sergek után, hogy álljanak meg; de ha ez igaz volna, ma reggel 145 megterhelt tábori szekerek nem indúltanak volna le Bétsből a' Török szélek felé, mely szekereken tegnap, az innep napon sok emberek dolgoztanak azért, hogy ma jó reggel indulhassanak, és ma is a' Dunán egy néhány hajó gyalogság mene itt által, kik Austriának felsőbb részében fekülznek vala. — Itt Bétsben az a' hire, hogy a' Magyar Státusok azt ígérték volna ö Felségének, hogy a' háború folyásával az egész Táborot esztendeig maga kifogná ingyen tartani. — *Szemlinnél nagy Sántzok ásattatnak.* — A' Mulzkák *Galatznál* a' Dunán már általmentenek; már ezt eddig tudjuk — de minden órán többet hallunk. — A' Velentzeiek készülnék a' tengeren a' Porta ellen, és sokan úgy vélekednek, hogy Felséges Urunknak mostani útja nagyon használt arra, hogy Velentze mellettünk a' Török ellen kiáll a' Sikra, ha a' szükség kívánnya.

Elogyes Külső Tudósítáfok. — „A' Frantzia Nemzeti Gyűlés Juniusnak 3-dikán megint a' Gonosztévőknek büntetésekről hozott törvényeket. Sokaknak olly értelmek vala, hogy halállal senki se büntettetnék; de mint hogy a' Gyűlésnek nagyobb része ezt meg nem engedhette, a' büntetésre nézve következő végezéseket tettek: Egyedül a' Gyilkos ölettesék meg, és minden kínzás nélkül vétettesék feje; más bűnősek pedig lántzat viseljenek, *Tzuktázbán* és fogságban tartattassanak. A' lántzat viselőknök lábak öfzve bilintseltetik, és a' lántznak végére egy nehéz vas gollyóbis lészén akasztva, mellyet maga után kellett húzni a' Rabnak; az illyetének a' magok rabságok idejét közönséges terhes munkával tölik ki; mert hóltig tartó fogság
nem

nem létszen egy-is. — A' Fejér-népek soha lántzra nem büntettetnek, hanem *Tzuktházra*. A' 4 dik rendbéli büntetés egy fogoly ház létszen, a' hová a' Gonosztévök szabadon bortsáttatnak - bé; és a' világozság előllek el-nem rejtetik; azonban tsak kenye- ren és vizen fognak tartatni. — Az is kérdésben forog vala itten: hogy vallyon a' halálos Gonosztévöknök adandó Kegyelem a' Királynál maradjon-é, vagy a' Nemzetnél? de sok vetélkedések után azt határozzák, hogy jól tenni ugyan a' Királyé, és az ő Méltóságát ez az egy emeli leg-nagyobbra; de mivel a' Kegyelem meg nyerhetése sok Gonosztévökben reménység tápláló eszköz lévén, sok gonosz tselekedetek nem történnének ha ez nem volna; azért azt végzik: hogy légyenek a' Törvények, és a' Törvényekből folyó büntetések, a' Környülállások szertint mindég az emberiséghez alkalmaztatva inkább gyengébbek, mint kemények; de változhatatlanak: melyre nézve itt az egyszer ki-mondott Sententzia változhatatlanúl meg-áll, mint a' *Pilátus* Uramé. — A' Muzka Udvarhoz meg-érkezett ugyan az Anglus Követ, de ez a' Muzka *Plánumat* nem változtatja. Kivánnya a' Tsáfszárné rendes és helyes fel-tételek alatt a' békeiséget, de a' háborutól sem fél; azért vagy nyer valamit a' Portától, vagy tovább hadakozik — a' harmadikra rá nem áll, t. i. hogy Kárával kössön békeiséget. — Már a' ten-geri Muzka hajós Sergek Vitorlát adtak a' szélnek — minden Erősségeiket óltalamra és ellenállásra készítették — rövid napok alatt vagy békeiséget, vagy szörnyü tsatákat hallunk erről a' részről. — Konstantinápolyban Mártz. 11 dikétől fogva 11 égések történnének; melyben 32-ezer házak lettek hammúvá — még is a' véghetetlen hadi-készületek nem szünnék. Ugyan Konstantinápolyból értjük, hogy a' Nagy Vezérnek Tábora már 130-ezer emberek-ből áll. — A' Portánál lévő Lengyel Követ Májusnak elein egy Kurirt vett *Varsóból*, ki néki azt a' parantsolatot vitte, hogy a' Portával *Offensiv* frigy kötésre magát elegyíteni meg ne próbálja. —

Ellenben a' Lengyelek kérték a' [Muzka Udvar, hogy a' mostani *Constitutiokat* garántérozza, és tsináljanak frigyet; melyre a' Muzka Udvar mindenki-telhető segittségét ajánlotta. — Muzka Udvar lesz a' *Diktátor* Lengyel Országban — vége hogy *Dántzig* és *Thorn* Pruszszus mundérba öltözzék.

Lengyel Ország. — Nagy figyelmeteliséget érdemel ezen Országnak ujj *Konstitutiója*: de meg-érdemli azon irás-is, mellyben tudtára adatik a' *Revoluzió*, az Ország-Gyűlése' két Marsaljai által a' Nemzetnek, hogy avagy tsak im' e' következendő darabot belőlle ide iktassuk:

„A' Mindenható, ki a' Nemzeteknek sorsokat öröktől fogva fontolya, a' maga böltsétségének mérő serpenyőjében, ki a' le-nyomatott Nemzettségeket fel-emeli, és a' hatalmasokat ismét meg-alázza: ugyan ez a' könyörületeliséggel tellyes Isten tselekedte azt, hogy mi, az ő isteni intézése szerint, egy igen nyomos történetet adhatunk mostan néked tudodra kedves Nemzet! Ki-ragadtatott már a' veszedelemből a' mi Hazánk; bátorságos állapotba helyhezttetek szabadságaink-is; bennünk, ez időtől fogva szabad, és mástól nem függő Nemzetet szemlél a' Világ. A' szolgaságnak, és rendtelenségnek bilintsei le-húllottak; a' Seregek' Istenének hatalmas keze ölzve-törte azokat; 's a' szélveszet, melly végső veszedelemmel borította volna el a' Hazát, elfordította attól, hogy meg-szabadithassa azt. A' mi érzékeny sziveinknek tellyes ki-öntésével annak-okáért hozzád emellyük, az egész Nemzettel együtt kezeinket. Oh Nagy Isten! halgasd-meg a' mi könyörgéseinket, és töltsd-bé minden Lengyeleknek sziveiket azon edgyes érzésével ennek a' nagy jó tétéménynek, melly a' te akarod szerént, által járta a' gyűlést tartó Ország' Rendjeinek értelmeket, és sziveiket; hogy a' Te munkád állandó, és az által ez a' Te hozzád mindenkoron hiv Nemzet szerentsés lehessen. — Tudjátok-meg annakokáért, érdemes Polgár Társaink! tudják-meg a' következendő

zendő Századok is, és ennek emlékezete soha el-
 töröltetésék, hogy a' mi veszedelmünket nem akarta
 Isten' karja ugyan csak a' régen kívánt tzelra jui-
 tatott bennünket olly útakon, mellyeket egy élő
 sem láthatott el előre. Hirtelen le-estett a' fedél a'
 mi szemeinkről, a' gyűlést tartó Ország' Rendjei
 észre vették azt, hogy senkiben másban nem, ha-
 nem tsupán magunkban, tájálathatnának fel a' mi
 Hazánk', 's köz szabadságaink' meg-tartásának ez-
 közei; és tsupán egy bátor meg-határozás men-
 ne meg minket, a' mélységbe, 's azon veszedelmes
 törökbe való eséstől, mellyek a' mi tartós, és meg-
 oszthatatlan fenn-maradásunknak vettek. Illy mó-
 don kellett annakokáért végre az ellenünk' készült
 erőknek, és praktikáknak, az isteni Gondviselesnek
 egy pillantása előtt egyszerre el-tűnni.

Ugyan ezen isteni Gondviselesnek munkája az,
 hogy a' felettünk lebegő veszedelem, melly a' mi
 egészsz, és mástól függésben nem lévő voltunkat e-
 rányozta, fel-fedezettett, a' melly, mivel a' Kabj-
 nétek' politikájának homályos titkai között volt el-
 rejtve, 's mind inkább inkább nevedett: másod-
 izben tzelozott most oda, hogy Lengyel Országot a'
 nagyobb Hatalomnak prédájává tegye. Valóságos
 hazafiúi személségek által reá mentek azon Férj-
 fiak, kikre vagynak a' Köz-Társaság' dolgai bizva
 a' külső Udvaroknál, hogy állapotunknak, 's azon
 ellenkező eseteknek képeit, mellyeknek ki-vólnánk
 tétetve: vóltaképpen elönkbe terjesztenék. Ugyan
 ezen Férjfiak el-szörnyűködtek belé, midön a' virá-
 gokkal kofzorúzott áldozatot meg-tekintették a'
 mélység' szélén, mellynek fénylő formáját egész
 gyász fogná fel-váltani; szörnyűködtek, és sirásra
 fakadtak a' közönséges vakságon, mivelhogy a' ki-
 állított gyászos áldozatban tulajdon Hazájokra es-
 mertek. De értékre lettek végre, az öfve szö-
 vetkezett Rendeknek, az efféle tudósítások, és in-
 tések; mellyek, egymással eggyezve jöttek minden
 helyekről, 's hova tovább reitentöbbek vóltak.

Keserves halotti Versök.

Hallod-e? meg-holt-é? és ő-is emberi (*humanum*)
vált e?

Ki igen olly eleve hirtelen oda leve?

Kurirunk, úgy mond, VEREBÉLYI tsak vala
SIGMOND;

Röviden ezt felelé menve hazája felé.

Oh be meg-ütődtem! mikor így harfogna előttem:

Hogy katonára hialál mint reám úgy rá talál.

Méretező Kapitány vólt, szólla, de még-is a' kaptány

Altal meg-ragadá, 's földnek a' testit adá.

Egy Tízthez nyúlai köz-katona 's nem meri dulni,

Nem ha nem-is vólno a' neve Szent Katona.

Földet adbit tsak bért, melyet VEREBÉLYI ugy-
is mért,

Hogy jutalommal im ezt meg-koronázta *Kereszt*.

A' mikor a' *Kurir* vagy-is inkább a' szomorú hír

Jött, gondoltam: hazudj, 's ne legyen igaz az *ugy*.

De bizony az *ugy* vólt, hogy azt fedi egy fa setét
bólt,

Kit feje észre veve, 's Bárói (*) Rangba teve.

Annya nagy ágyában Nemes-ember vólt, de agyában

Még szebb Rangra kápa, mint vala a' nagy-apa.

Mert elzível rántott az arany-gyűrű fejbe gyémántot,

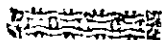
Kotzka (*Ingenieur*) Chorusnak adott dízt vele, 's
néki vakot.

Thér'sia Várában a' Tsehek szélső határában,

Midőn nem igen rég hallani-látni valék,

Mit

(*) A' kik a' M. *Thér'sia* kisebb *Keresztjét* elnyo-
rik, mely után 600 for. esztendői fizetés jár, azok
Mlys Bárói Rangban vagynak. Az ilyen *Kereszt-*
tet még az is jó szívvel ol bírni, ki leg-nagyobb há-
zi keresztet hordoz.

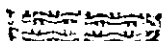

Mit ezze jövendőt, meg-mutatá, hogy a- el-is dől,
 Mely egy bástya fala balra rakatva vala,
 Ebbe' bizonyságom leg-jobb lehet első Barátom,
 A' kivel ott mulatánk, 's nála örömbe' valánk.
 Ekkor nem féltem, mert fokkal többre reméltem,
 Fejem időt gondolt, mekkora az övé volt.
 A' Török ágyuk előtt, hol az ellenség reá-is lött,
 Az el-alutta legényt Sirbe rakotta szegényt.
 Ő sebeket sem vett, pedig úgy szólt a' füle mellett
 A' fok kartáts-vas, mint tsibe éhező Sas.
 Frontot adott ám ott, és itten hátra vonódott,
 Tsalsa Szerentse magát, így mutogatja dagát.
 Már itten nintsen, mivel e' bölts Katona Kintsen
 Sirva segilhefsünk, mert mi-is úgy el-esünk.
 Az idő ha el-tölt, és nagy fa ha töviből dől,
 Azt téríteni, Lajos! 's ezt fel-emelni bajos.
 Én hát másokkal vizagztalom illyetén okkal
 Magamat, hogy nyugszik 's egyg ideig aluszik.
 Mert ha most sirben a' teste, van Neve hirben,
 Az ő Lelke pedig fel-hata az Egekig.
 El-jő még az a' Nap, melyen neki Melki'sédések Pap
 Lelket a' holt-testel egybe-ragasztva lehell.
 Erdeme *Virgiliust* és nagy ezze várna *Hömerust*,
 Mert minden van elég, trombita kellene még.
 Mely trombitálna 's illendő hangra találna,
 'S azzal e' nagy temető szóllana mint a' tetőn.
 Én igyekezettel szóltam nem nagy nevezettel,
 Mert Versem se derék, 's tsak huzzonötre telék.
 Hogy az Erd. Olvasó tudja, én irám ke-
 sergő *Andrád Sámuel*.

Zala Vármegyei Követek Jelentésének folytatása.

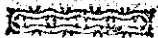
Ezen kívánságára a' Fejedelemnek, tellyes készséggel reá állván az öszve-gyűlt Haza, minekutána ebbéli szándékát Frankfurtba, folyó Követ Ifjú Gróf *Károlyi* által ő Felségének bé-jelentette — 's erre a' Királyi válasz-is meg-érkezett — által költ tehát Pofonyba az Ország Gyűlése; hol Országos öszve-ülések tartatván, a' Felség' el-jövedele' (mely Sz. András' Havának 10-dikére határozottatott-meg) és leendő Koronáztatása végett érkezett Királyi elő-járó Rendelések olvastattak fel — Kerületi öszve-ülésekben pedig, mellyeknek kormányozására Meltóságos *Personális* Ur ő Excellentiája kérettetelt-meg, elő-vétettek az Orzágnak terhei 's panaszszai a' végett, hogy azok rész-szerént a' jövendő, rész-szerént a' mostani Gyűlésbéli munkákra fel osztassanak: mivel a' Haza a' Királynak olly jelentést tett, hogy szerentsés meg-koronáztatása után ő Felségének, tsak egyedül azon dolgok vétessenek elől; a' mellyek Törvényeink állandó bátorságára szolgálnak, vagy a' mellyeknek orvoslása halasztást nem szenved, mellyek közzé számláltattak, az uj, mind Polgári, mind főben járó Törvénynek törvénytelen útján indított, folytatott, 's végeztetett perek is. — A' többi dolgok pedig, arra rendeltetendő személyek által, a' jövő Ország-Gyűlésére, (mely 1792-dikre határozottatott-meg) el-készittessenek; ugy mindazonáltal, hogy azok eránt, nem tsak a' Nemes Vármegyék, de egyebek is, ha mit elől adni kívánnak, meg-halgattassanak; és ugyan e' végre, munkái ezen Deputációknak ki-nyomtattassanak, hogy kinck-kinck annál könnyebben kezéhez juthassanak.

El-közelgetvén azomban ő Felségének el-jövedele Napja; kit a' Szicizilii 's Nápolyi Király a' Királynéval, *Albert* Hertzeg, *Kristina* Fő Hertzeg Asszonyal, *Ferentz* Fő Hertzeg a' Magyar Korona' örökölse 's *Ferdinánd* Fő Hertzeg, Hitveseikkel, *Nápolyi* Hertzeg Asszonyokkal; *Sándor Leopold*, és *Josef* Fő Hertzegek, — mindnyájan Magyar öltözetben,

zetben, le-követtek; — — pompás díszességgel bevezetett Koronázandó Királyunk. Kinek közöttünk létele tsak hamar látszatott szerentsésen munkálódni, a' fel bomlott bizodalomnak helyre állításán: — melly a' Királyi Elő-adásoknak vagy *Propositióknak* fel-olvasása után más nap lett Nádor Ispányi választáskor már annyira nevedett, hogy ezen Hazánkban leg-főbb méltóságra, Attyától ő Felségtől, negyedik Fő Hertzeg *Sándor Leopold* kérette; kit ő Felsége különös meg-elégedésének ki nyilatkoztatásával Nádor Ispányinak bevett, meg-hiteztetése alkalmatofságával nem tsak mint Király, hanem mint Atya-is böltsen mondott beszéddel meg-intett, hogy Hivatalbéli kötelelségének elaget legyen.

Azon első öfzve ülésnek alkalmatofságával, mely a' Nádor Ispány Ur elő-ülése alatt tartatott, 's a' mellyet a' Királyi Hertzegek', 's Hertzegnék is jelen-lételekkel meg-tiszteltek, elsőben is azok az Agazatok vétettek elő, mellyeket a' Felségtől a' Hazza, maga törvényes Szabadságinak nagyobb bátorságára, törvénybe menni, kívánt: annyival is inkább mivel a' Hit-levél tsak-ugyan az 1741-dikbélinek formájára adatott-ki ő Felségtől. — Mellyet, minek-utánna keze-írásával meg-erősített volna — 15 dikén ugyan Sz. András' Havának, — szerentsésen — mind a' Felségnek', mind pedig az öfzve gyült M. Fő Rendeknek és Nemesi Karoknak, 's temérdek sokaságú Népek örvendezésével, — meg-koronáztatott Második *Leopold* Urunk. — A' ki, ugyan ezen napon, Királyi Székéből, ebéd után, azt nyilatkoztatta-ki az Ország' *Primássa* által; hogy Törvénybe kívánja iktattatni, hogy ezután minden változásával az Uralkodásnak, a' Fejedelem, magát hat hónapok alatt meg-koronáztatni köteles legyen. Mely ki-nyilatkoztatás, meg-torkolta mindazokat a' nyelveket, kik a' *Károly* és *Mária*' Hit-leveleiből, azt akarták ki-magyarázni, hogy Fejedelmeink magokat nem tartoznak meg-koronáztatni, mely magyarázat *Josef* Tsázárt annyira meg-tántorította. A'

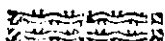
A' Koronázás után, és az ő Felségének illyetén alkalmatossággal adatni szokott tisztelő aján-
 déknak, melly ezen alkalmatossággal 50-ezer ara-
 nyakból áll, 's mellyből ezen Nemes Megyére
 6825. flor. 47: xr. estek, meghatározása után, az
 elébb említett, 's az Ország-Gyűlése által felvett
 mód szerént, azommal a' munkák el kezdődtek, tud-
 ni illik a' Törvény-ágazatoknak el-készítése; mel-
 lyek elébb különös arra rendelt személyek által
 munkáltattak ki, és ugy adattak elő az Országos
 öfzve ülésekben.

Már a' parthoz közel evezni látszattunk, —
 Törvényes Agazatinkat el-készítettük — Ő Felségé-
 nek elébe adtuk: — — és imé majd tsak-nem egy-
 szerre merülni kezdénk. — Az — — — —

— — — — — Illiriai Kancelláriának — az Erdélyi-
 nek pedig az Magyar Kancelláriától el-szakadásá-
 nak, híre, annyira meg-rejtentette az egész Ország
 Gyűlését; hogy annak egyszerre le-vert kedvét, és
 szomorú tekintetét, tsak árnyékban is le-rajzolni —
 tehetségemen fellyül lenni — kéntelenitetem meg-
 vallani. — — — —

— — — — —
 — — — — —
 — — — — —
 — — — — —
 — — — — —
 — — — — —

De mind ezek, mintha a' Hazá' állandóságának
 próbájára tételtek volna. — Nem hogy tsökkent vol-
 na reménysége Hazánkfiainak, hanem inkább neve-
 kedni látzatott. Nyomos fel-irásokhoz fogtak tör-
 vényes igazságaikért, mellyeket az Agazatokban
 tal.

felküldöttek. A' Király pedig meg-mútatta, hogy a' Nemzet, igen jól helyhezette ő benne bizodal-
mát; mert nem tsak az, hogy helyt adott az igaz-
ságnak, hanem ezen fellvül nyilván-is ki-nyilatkoz-
tatta, hogy jó neven vette ezen bizodalmas maga
meg határozását a' Hazának.

Az Erdélyi Kancellária eránt, — — — —
— — azt adta feleletül; hogy az Első *Leopold-*
tól adódott Erdélyi Szabadságoknak értelme szerént,
ezzel Erdély Országának, tartozott: — — — —

Az — — — — Illiriai Kancellária felől pedig,
bizonyofsá tette az Országot, hogy annak semmi
több hatalma nem lézzen, mint vala az elébbi Illi-
riai volt *Deputátiónak*, 's következésképpen semmit
magától nem rendelhet, hanem ha mi rendelések
kivántatnának, a' Magyar Kancelláriának bé jelen-
teni tartozik.

Végre ő Felsége, azon változásokat meg-mási-
totta, mellyek a' Törvény-ágazatokban éléb' Béts-
ben tétettek, 's négy olly oszlopot emelt Törvé-
nyeinkben, maga jóvá hagyása által (közinkbe
személyesen királyi Pompájának télre tételével ma-
gát meg-alázzván;) mellyeken Törvényink, 's azok-
ba foglalt Szabadságaink, bátran meg-nyúgodhat-
nak. Az első, midőn Országunk szabad voltát, —
2-dik, a' Hazának a' Törvény-adó hatalomban e-
gyenlő julsát, — 3-dik a' Magyar édes Anya Nyel-
vünknek gyakorlását, 's 4-dik midőn a' Hadak'
indításában, békelség' szerzésében, Hazánk' vókeát
a' Törvény-tzikkelyekben meg ismeri, jóvá hagyja,
meg erősíti. — Ő Felsége.

Tudtára adta tudni-illik a' kegyes Fejedelem
az Országának, ő Királyi Hertzegsége a' Nádor Is-
pány által, hogy az Ország által választott személ-
lyek közül, *G. Eszterházy Ferentzet*, már Szisztovba,
Bolgár Országba, a' Törökkel teendő békelségnek
munkálására, el-küldötte, kinek is a' Haza olly
oktatást adott, hogy semmit az Uralkodó Hazának
ditsős.

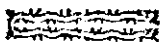
ditsősége és Nemzetünk' betsülete ellen bé ne végyen; Hazánk' javára, főképpen a' Kereskedésnek fel-állításával tellyes erőlködéssel légyen, 's semmit a' Szent Korona Jufsából oda ne engedjen.

Ezt az oktatást a' Felség kegyesen helybe hagyta, de egyszersemind az Országot arra emlékeztette, hogy a' Magyar Gyalogságnak lerősítésére (mert a' Magyar vitéz Katonaságnak örökös ditséretére meg-ismerte a' Felség, hogy Hadainak fő erejét a' Magyar fegyveres seregekben tartja 's állítja lenni) 6000. személyek vólnának szükségesek: mellyeket az Ország meg-is ígért, olly fel-tétellel mindazáltal, hogy a' Magyar Gyalog seregeknek fenntartását magára nem vállalja. — Ezen számból Nemes Me-gyének' részéről 180. fejek lesznek állittandók.

Már Tekintetes Nemes Vármegye! — ezekből méltóztattak Nagyságtok, az Urak, a' mennyire az elő került Dolgok' lokasága, azt le-írni engedte, Országunk' egész Gyűlésének folytat meg-érteni. — Mellyhez az még tartozandó, hogy azon bé-fogadott Hazánk'fiai között, (az Indigenákat értem) kik a' mostani Ország-Gyűlése bé-vétettek, ditselkedhetünk nagy Vitéz Hertzegben, *Coburg és Valdeken*, kiknek ezen Török Háborúban nagy az Erdemek, — egész Európában nagy, Nevek.

Adjunk tehát, Tekintetes N. Vármegye! hálát, elsőben is annak a' Mindenhatónak, a' kitől minden jó származik; 's a' ki ügyünket örök szent végezései által úgy rendelte: hogy mikor már végső veszedelemben láttatott lenni édes Hazánk; ki-nyújtá hatalmas Karjait; meg erősíté Országunknak hanyatlani indúlt Oszlopot; meg-áldá azután olly fővel, kinek *leg-nagyobb kintse, az alatta valóknak sziveik.*

Adjunk azután hálát ö Felségének, hogy irigyeink' sűgárlásinak helyt nem adott — igazságunkat meg-ismerte. — — De Ferentz és Sándor Fő Hertzegekhez is háláadásal kelleitük lennünk, hatóság közben-járásokért.

Soha meg-ne felejtkezünk két *Károlyunkról*, Gróf *Pálffy*' és *Zichy*ről, a' Magyar Fő Kancellariusról, és az Ország' Birájáról, Országunk' ditső Oszlopiról; kiknek hogy buzgó volt Haza-fűségök ezen Ország' Gyűlésében — még az Irigységnek-is meg-kell vallani. — Mind kettőnek meg betsülhetetlen érdemi, még késő maradékinknak-is hálaadó sziveikbe, bé legyenek nyomva.

Köszönjük meg, ő Hertzegségének-is, Országunk' Primálsa' *Battyányi* Josef Kárdinalis ő Eminentiajának szép Hazafűségát, ki ditső Eleinek nagy nyomdokit hiven követte. — Végre emlékezzünk meg hálaadó szívvvel a' Nemesi Karok' és Rendek' Kormányozójáról, M. Personális *Urményi* Josef ő Excellentiájáról; kinek midőn bölts vezérlése által munkáltuk Hazánk' böldegulását 's ditsőségét; a' Nemesi Rendnek érdemei is nevedtek.

Magunk közt pedig Méltóságos Rendek 's Te-kintetes Karok! fogadjuk vissza ama' régi Magyar bizodalmat; melly míg feun állott, böldegült Hazánk, de ellenben mihelyest ez tsökkent, hanyatlott Hazánk-is. — Kinek, adjon Isten állandó böldegulást! ezt igaz szívből kívánjuk.

Egy Bétsi meg-jegyzés. — Egy bizonyos Olofz érkezett nem régiben ide olyan jelentéssel, hogy ő Prágában a' Cseh Koronázáskor a' maga költségén külömb külömb drága Pompákat fogna készíteni; mely Pompának véghez vitelére sok száz-ezer forintok volnának bizonyos személyektől öszve téve — 's úgy értjük, hogy meg engedtetett néki. — Azon Olofz, a' Velentzei híres vásárt-is (*Fiera di Venezia*) ki-akarja itten tsinálni. Igaz-e ezen hír, vagy nem? ezután válik-el: én azokban nem szeretném abban a' Vásárban Vásárbíró lenni! !

Kedves Deres, jó Patipám még ma végy hátodra!

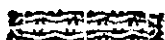
Már Pénteken ujj patkókat veretek lábodra!

'S tsak azokhoz viszel *Kurirt* Kik ujra fizettek,

'S hat hónapi hitt hordozó szolgálatba vettek.

B É T S.

A' mi F. Királyunk minden nap váratik — mi-
kor érkezik nem tudatik. — A' mi Felsőleges
Királynénk és az egész Ts. Királyi Udvar igen friss
egészségben vagynak: tsak hogy a' mi Koronánk ö-
rökösse *Ierentz* fő Hertzeg; Kedves Hertzeg *Asz-*
szonykájának halálán annyira meg-illetődött, hogy
egy néhány napoktól fogva minden Udvari mulat-
tságok meg-szüntenek vala *Laxemburgban*. Ez az
egy vigasztalja ő Felsőlegét, hogy mostani Hitelse
már 4 hónapoktól fogva meg-áldatott testi állapot-
ban érzi magát. — Itt Bétsben ezer és ezertelék
a' hírek. Edgyik ebben, a' másik a' másik órában
érkezik füleinkbe; azért jó móddal és rendel azo-
kat, ha nem irhatjuk is, mind az által a' mint e-
zek érkeztek öszve hányva itt lesznek. A' *Bétseli*
Résidens a' maga hivatalából; tsak egyedül Fels.
Urunk előtt tudva lévő okokra nézve, meg-folzza-
tott. — A' Bétsben lévő Sergek és Batalionak pa-
ransolatot vettének, hogy magokat útra készítsék
Magyar Ország felé; és mihelyt készen lesznek,
Dájtmsófszter, *Károly* és *Ierentz Toskána* és a' *Pel-*
legrini Feld Batalionjai indulnak le-felé a' Dunán,
noha ezeknek fok Tisztjeik szabadsággal vagynak
oda. —

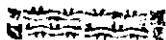
Hazánkbeli Tudósítások: — Kolosvár 16. Juny.

„Mi nagyon megörvendettünk vala, hogy az ide-
 ji elszendő igen bőv lészzen; de most nagyon meg-
 szontyaladtunk, hogy a' fok első idő miatt mind
 Gabonáink, mellyek képzelhetetlen szépek valának,
 le-fekülznek és el-léhásodnak; mind szállóink igen
 el-gzasodván el-romlanak. A' Törökbuza sem é-
 pülhet semmit-is a' fok elsőzés-miá; el-sárgúltak,
 el-gzasodtak. Ma van éppen Hóldtölte; ha ez
 után sem áll-fel az idő, nem tudom hová légyünk.
 — „Szomorú hírül irhatam, hogy ama jó lelkű
 kegyes Méltóság Gróf idősbb *Bethlen Gergely* Ur
 ő Nga ma délelőtti 10 órákor mulék ki a' Világból
 itt Kolosvárt. — „Innen a' *Ráiszki* Sergebéli Ka-
 tonák igen nagy sietséggel menének-el az Innep 3
 napján bé *Bukorest* felé. Ezeknek Tisztjeik azt be-
 szellék, hogy olyan tudósítások jött volna, hogy
*Bukorest*ből ki-vert volna bennünket a' Török; még
 pedig a' *Splényi* és *Barkó* Sergeinek nagy károkkal.
 (n. h. — ez alig igaz; mert ezt eddig tudni kék né-
 künk Bétsben) „Minden felől takarodnak bé-felé
 a' Katonák. A' fok Staféták tsak nem egy-mást é-
 rik. — Most az innepre B. *Rall* Ur ő Exja-is bé-
 ment vólt *Szebenbe*, olly tzállal, hogy 8 ad nap a-
 latt ismét itt légyen; de még vizsgálza nem érkezék;
 hát ha ott érvén a' véletlen hír, nem-is hamar jö-
 het vizsgálza. — Ő Excellentiájáról itt olyan hír
 van, hogy Erdélyi Komendérozónak rendeltetett vól-
 na. — Erdélyből, sőt Magyar Országnak is na-
 gyobb részéből azt irják nekünk, a' mit irtak Ko-
 losvárról az első időkről. — *Károlyvárról* *Jnnius-*
nak 13 dikhán ezt irják: „Tegnap előtt a' mi ujj Ko-
 mendánsuk Gen. Gróf *Klébersberg* meg-érkezék;
 ma egy néhány *Staféta* jöve egy más után. 4 na-
 pokkal ez előtt *Medgyesről* a' *Pattantjus* Sereg e-
 gész készülettel el indúlt. A' *Kollorédó* *Ventzel* Ba-
 talionja innen és *Szászfebesből* holnap indúl; mind
 ezeket mire magyarázzuk nem tudom. — *Déva*
 15. Juny. „Ma parantsolatot veve az itt fekvő
F. H. Toskána *Károly* Serge, hogy kéfedelem nél-
 kül

kül induljon Oláh Országba, és már meg-is tétettek a' rendelések, hogy holnap után indulhassanak.

Bodonból 16. Juny. (Erdélyben) — „Kettegetek *Pindus* halmain nőtt apró tsemete fák! hálnak a' nagy *Czedrus* fák; hálnak a' *Mecenások*! Meg-hala a' napokban *Vajda Szentiványon Iktári Gróf Bethlen Domokos Ur* ő Nga. Oda a' *Múzsának* egy *Mecenások*; sőt kettő a' már fellyebb meg-irt Kolosvárt meg-hólt Méltósággal. Mig ezen nagy Méltóságnak (szól a' tudósító) halotti pompájáról bővebben tudósíthatnám a' Magyar Kurirt, egy ezen alkalmatossággal esett különös történetről emlékezem; t. i. Midőn ezen fenn-nevezett kegyes Méltóság a' nyújtató padon fekünné meg-halva, egy égi-háború támadván, bé-ütea' Menyköjazon Palotába, és a' hólt testet 2 szér meg kerülvén, azt sértetlenül hagyta, de a' nyújtóztató pad alatt lévő Kutyákat meg-égette; sőt 2 legény lévén a' hólt test mellett — edgyik fél mezitláb — ezeket-is érte, és nevezetesen a' fél mezitlábosnak azon lábát, melyben izizma vala el-égette. Egy M. Vásárhelyi *Soos Ferentz* nevű Kézi-Orvas lévén a' Test körül azon szobában, végre erre szaladott a' Menykö, de ez egy igen eleven ember lévén, 's nem vévén tréfára a' dolgot, el szaladott és el bútt a' Menykö elől; mely semmi más nevezetes károkat nem okozott. — M. Vásárhelyről írják, hogy a' *Borosnyai János Ur* halála után, Titt *Görög György Ur* tétetett Város Birájának, mely hivatalában az Udvartól-is meg erő-sítettett.

Erdélyből *Tordáról* 18. Juny. — „Ujságúl irhatom, hogy egy minket meg-vítt tsatának a' *Duna* parton, mellynek Májusnak vége felé kellett esni, igen nagy és bizonyos hire vagyon nálunk. A' mint hírellek 1200-ból, igen kevés maradott, de a' melly helyett a' Töröknek a' segítségére ment Húszárok eléggé viszsa szóttének. Elég az, hogy e-gész Erdélyben hirtelen való nagy mozdulás esett most közelebb. A' mennyiben tudjuk 17 Batalionok indulnak innen. Már a' *Mitrovszki* Régementjének

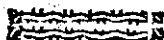

az a' Batalionja, melly itt Tordán, Fel-Vintzen, Sz. Mihályfalván, és Kolosvárott réztől fogva szekszik vala; éppen tegnap, az az 17-dikén reggel indula Oláh Ország felé. Sok féle hírek futkósnak a' Török Tabor felől ilyen hamar, hogy közelgetne, hogy mára' Dunán által jött volna; de mind bizonytalan. A' Fiumi Gubernátor Gróf Szapári Ur ő Exja a' múlt héten mene Tordán's Kolosváron keresztül. Ennek az ujj Haldnak fordulásától fogva majd szüntelen való elsőzések tartván a' Törökbüza kapallásnak és egyéb siető munkának igen nagy akadályára vagyon.

Köszönről Jun. 16 dikén ez iratik: „Bóldog idő! Nemzetünk Anyai nyelvének tsak ez előtt 3 éltendőkkel sem reménylett szerentsés órája!! T. Ns. *Abauj Vármegye'* Rendjei, M. Fő Ispánnyok' B. *Ortzi Ur ő Exjának* kormányozása alatt, ezen hónapnak 8-dikán meg-határoztak végre, hogy a' jövő Januáriustól kezdvén a' Jegyző Könyv, és mind azok a' Levelezések, mellyek a' F. Kir. Helytartó Tanátsához nem intéztetnek, ezentúl Nemzeti nyelvünken follyanak. — *Posonyból Jun. 25-dikén* ezt irják: „Az itt fekvő *Ferdinánd* fő Hertzeg Magyar gyalog Serge, melynek tegnap előtt a' Török szék felé kellett vala a' rendelések szerint indulni, és már hajókra-is rakta vala a' múlt Szeredán délelőtt mozgó jóságát, ugyan azon nap dél-után egy Staféta által parantsolatot nyere, hogy meg álljon; és Tsötörtökön egy más rendelés jöve megint ezen Sereghez, hogy a' további rendelésig itt maradjon, és eddig tett szolgálatját folytassa; melyre nézve a' Szeredán vigyazatra állott Polgári Katpnaságot Tsötörtökön fel-váltá, és még eddig Posonyban múlt a' fő Hertzeg *Ferdinánd Serge*. — *Sopronyban* nem régiben egy olly szörnyü égi-háború tamadott vala, mely az egész Vároft meg-rettentette. A' Menykö egyszersmind két különböző helyen álló házakat ütött-meg, mellyek azonnal hammuvá-is váltanak.

Csorna 18. Juny. Kedves Magyar Kurir! — Ná-
 lunk a' káros, és igen hosszú szározság után Szt
Medárd napjától fogva minden-napi az első, és a'
 Kaszáló, Szénát gyűjtő embereknek unalmas-is; fél-
 nek az aratók, hogy tovább-is magát az idő így
 ne folytassa. Rábaközben a' gyakor gyűlladások
 újra rettegetik a' Lakosokat; tsak Pordányi Hely-
 ségben nem rég háromszor gyűlladott ki; egykor
 ugyan az nap Pordányhoz közel lévő Helységben
 Egyeden-is, mindenütt két három háznak el-égésé-
 vel, ugyan azért türehető kárral; de bezzeg köny-
 ves szemekkel fogják illeni 25-dik Juny a' szegény
Csornaiak a' tavalyi rettenetes tűznek szomorú em-
 lékezetét, nem tsak azért, hogy mindenjeket meg-
 emésztette, hanem azért-is, mert gyűlladásának hir-
 telen terjedésével az emberekben a' természetet úgy
 meg-rontotta, hogy ezen okból tsak ezen esztendő
 folyása alatt számofsan szállottak a' Sirba a' föld
 alá hüvelni, számofsan vesződnök még mások-is a'
 halálnak ugyan azon tűznek alkalmatóságával reá-
 jok ütött Postájával: tavalyi esztendőben Csorná-
 nak egyik uttzájában, melly nagy uttzának nevez-
 tetik háromszor gyűlladott ki, mindenkor a' Pajták-
 nak hátulja; az edgyik gyűlladás, mely tsak hét
 házakat emésztett meg *Nepumucenus Sz. János* nap-
 ján vala; számat tartott reá a' veszedelem, mert az
 idén ugyan azon a' napon dél-után 6 órakor me-
 gint egy végtő ház hatullának tüzet vetett, mellyet
 el-égetvén, a' többi házokat sorba nem vehette a'
 sok embereknek sebes munkálkodása miatt: bóldog
 Isten, mit mivellyünk, ha ama harmadik, és 270
 házokat meg-égető 25-dik Juniusi tavalyi tűzre-is
 számat fog tartani az ujj veszedelem! de az Isten
 irgalma mellett bátorit bennünket a' szorgalmatos
 vigyázás, a' büzgő imádság, és a' gyakor első
 Ellyen a' Nemes Magyar Kurir. s. t.

Buda 24. Juny. — „A' mi Dunánk még az
 idén olly nagy nem vólt, mint most; azért a' Török
 szélekre menő hajóknak igen jó útjok lészen. — Az
 itt lévő *Latterman Serge* ma indul a' Dunán Bel-
 grád

grád felé. A' napokban Pestről meg-indútt Hadj Seregnek, és a' mint mondatik, minden Török szélekre menő Sergek Tisztjeinek, a' rendes Gázsín kívül egy hónapi fizetés ajándékoztatik; és a' Tisztek lovai-is az *Erarium* költségén vásároltatnak. Ez onnan fogott történni; mivel a' múlt esztendő-béli drágaság mint a' békesség' reménysége minden Tisztekkel olly okosan adattatta vala-el lovaikat, hogy már most 3 árron-is lovat szerezni magoknak igen nehéz volna — és igen kevés Tiszt Urnak-is vagyon 2 lova, mely háboruban el-kerülhetetlen.

— Pesten a' Királyi Tábla a' héten el-végzi a' maga üléseit, és Augustusnak 20-dikára, gyűl öfzve, a' midőn a' *Septemvirális* Tábla-is el-fogja a' maga üléseit kezdeni. — Pesth Várofsának azon része, melyben nagy emlékezetű II-dik *Josefnek* máig-is titkos tzállal lévő roppant épülete vagyon a' Vátzi Kapun kívül, 2 — 3 *Contignatiókra* lévő, és egymást érő igen szép Házakból olly szép uttzak állittatnak fel, hogy a' régi Pesth a' mostanihoz képest, minden órán árnyékká válik. Ezen ház-helynek négy szegű öle itt mind Kölyavetyén vétegett 30 's több forintokan. — A' *Macedoniai* és Oláh nemzetbéli Görög Kereskedők Pesten a' más Görög Valláson lévőktől meg-külömböztetett Templomat kívánván magoknak építeni, a' Duna partján azon nagy és tágos helyt fekvő épületet, mely hajdon a' Piárislák Oskolája vala, meg-vették, hogy itt Templomat és Oskolát állittsanak fel. Juniusnak 21-dikén hozzá is kezdének ezen fényesen építendő Templomhoz, és nagy ágyuzások, mulika szók mellett, a' véghetetlen sokaságnak jelenlétében le-téteék a' fundamentom Kő, és a' Templom 's Oskola már épül. — 10 esztendő múlva senki sem esmeri-meg *Pestet*, ha békességünk, és kívált ha a' Portával kereskedésünk találna lenni. — Itt most is minden Vendégfogadók és Kávészázok drágábbak, mint Bétsben. — Az építés alatt lévő *Macedoniai* Kereskedők Templomának fundamentomába ezen következő irás záratott:

In Nomine omnipotentis Dei. Imperante Leopoldo II Cæsare ac Rege Hungariæ. Francisco Regio ac Coronæ Principe. Leopoldo Alexandro Regio Principe et R. Hung. Palatino. Cæterisque Baronibus Regni Florentibus. Carolo C. Zichy Iudice Curia Regiæ. Joanne C. Erdödy Bano Croatiae. Petro Végh Tavernicorum Magistro. Antonio C. Karolyi Capitaneo Turmæ Nobilium.

Leopoldo C. Pálffy Janitorum

Carolo C. Pálffy Curia Regiæ.

Antonio S. R. I. Princ. Grassalkovics Agazonum

Josepho Georgio C. Battyáni Dapiferorum.

Francisco C. Zichy Pincernarum.

Josepho C. a Majláth Cubiculariorum. Magistris.

Sacræ Coronæ Custodibus. Josepho C. Keglevits.

Michaeli C. Nádasdy. Thesaurario Regio Alexandro a Zéchén. V. Thesaurario Regio Ladislao L.

B. ab Orczy. Supr. Provinc. Commissariatus Directore Josepho C. Csáky. Personalis Præsentia Regiæ in Iudiciis Locumtenente, Josepho de Urmény.

Supremo Armorum Præfecto, Friderico Josia a Saxo Coburg-Saalfeld Princ. Eidem a Latere. Vincentio L. B. de Barco Generale Equitatus. Archi

Episcopo Stephano Stratimirovich Carlovicensi. Dionysio Popovich Episcopo Budensi. Orientalem Græci Ritus non vniti Ecclesiam Gubernantibus. Ioanne

Bapt. L. B. a Schilfon Dist. Pest. Camerali Administratore. Josepho Szily Comitatus Pessiensis Ordin.

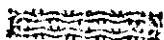
Vice-Comite. In Magistratu Urbano. Michaeli Gregár Consule Ioanne Boráros Iudice. Iacobo Schikmayer Dicasteriali Agente. Elegantem Templi Mo-

lem. Honoribus Diuæ Virginis Mariæ in Cælos assumptæ dicatam. Consors quorundam Mercatorum

Voluntas. Pietatisque Studium a Fundamenti excitauit. Et ad Religionis Litterarumque Incrementum. Sacrorum Præsidi Hellenicis Musis. Domicinium stabile annuis redditibus adiecit. Denique Monumentum clariss. Nominibus refertum. Et Numos Synchronos Vræ includi. Altisque Murorum Lat-

bris. Sempiternæ memoriæ causa recondi fecit.

Hun.

Hungarica Ciuitate donata. Græca et Valachica ex Macedonia eiusdem Ritus Natio. In Lib. et Reg. Ciuitate Pessini Anno Christi. M. DCCXCI.

Betsi Történetek. „A' F. Ferentz fő Hertzeg *Vürtembergi Erzsébeth* Hertzeg-alkizonytól született Leánya bizonyosan megholt. Mikor és mely órában? már 18 diktól fogva foly a' hira, és 24-dikben lettünk bizonyosok halála felől. — Az Erdélyi Udvari Kantzellariának Elölülője R. Sz. B. béli Gr. *Teleky* Sámuel Ur ő Exja a' múlt Pénteken indula le T. N. Bihar Vgyébe, a' Fő Ispányi hivatalra való bé iktatásra. — Bétsből már parantsolat ment, hogy a' Horvát Sergeknak számokra *Fiuméná és Zengben* 30 ezer mérő Gabona vétettelsék, és a' hadi eleség Horváth Országban is nagy szorgalmatoisággal gyűjtetik össze. — Szerim 11-dik Juny. „A' Izélekre mozduló Batalionaknak útjak előbb tsak *Vüßzkirchenig* megven, és itt kapnak további parantsolatot. Ide jötenek előbb az *Alvintzi és Nádasdi* Hegyveressei is *Belgrádból*, és az innen vett parantsolattal tovább a' Izélek felé. — A' Zemlini fegyverseknek egy része ma mene által *Belgrádba*. A' *Prúisz* Serge is oda indult, és sok Batalionak és ágvuzók vagynak útban a' Izélek felé. — Az a' hir-is éppen most érkezék közinkbe, hogy a' Törökök *Júgodina* körül nagy seregbe verték magokat. *Delli Akhmet* Basa, ki ezen Környékeket igazgatja, nem réziben egy emberünket kezére kapván, kegyetlenül végzette ki a' Világból. Már most attól tartunk, hogy míg a' Izéleket elége meg-erősíthetnők, a' Törökök *Szilistrándi* tsak ugyan által rontnak a' Dunán, és előbb Oláh Országban lésznek, mint sem a' miénk ellent álhatnának. — Hogy a' Polonyi tudositások szerint a' Fő Hertzeg *Ferdinánd* Serge ellenkező parantsolatot vett, és Polonyba maradt, annak tsak az az oka, hogy nem tudjuk még fel felé megyen-é vagy alá? de megyen valamerre minden órán, és több Sergeken ezen megállitás nem történt, tsak a' *Ferdinándén*; mert a' többi már mind útban van a' 2 Magyar Hazában, és

és ma is Táborig készületeket vívő hajók indulának le Bétsből a' Dunán, és éjjel nappal hadi-készületek vagynak a' Ts. Kir. Fegyveres-házban 's egyebütt. — Némellyek ugyan megint Fegyver-nyugvást emlegetnek; mások azt hiszik, hogy Bukarestben is foly a' békeség dolga, de ez edgyik sem bizonyos. A' Töröknek ugyan *Alkoránnya* ellen van, hogy ő valamellyik Keresztény Fejedelemmel állandó frigyét és békeséget kössen; azért a' vele való békeség mindenkor csak fegyver-nyugvás, akár hány esztendeig tartson is az; azért könnyen meg-eshetik, hogy fegyver-nyugvásunk léfzen vele; de nem igen hozzász, a' mint sokan vélekednek; sőt némely Görög Kereskedők nem akarják hinni, hogy ezen Török háborúnak 10 esztendő alatt is tökéletes vége légyen; noha ők is szintén ugy hazudhatnak mint mi 's mások; mert mi az Udvarak Politikájába nem kukutsálhatunk. — A' N. M. K. Telförző Sereghől Hadnagy *Bagyó* a' múlt Pénteken indula útnak, mint Kabinét Kurir Pétersburg felé, kétség kívül a' megholt kiss Hertzeg-alfszonykának halála hírével, ki Szombaton estvéli 7 órától fogva kedves Anyja néhai *Vürtembergi Ersebeth* Hertzeg-alfszony mellett a' *Kapuzinusok* Temető-bóltjában fekszik — azonban. Most a' Kabinét Kuriroknak csak akkor mondják meg hová mennek, mikor már a' Kurir Kalászban ülnek, addig magok sem tudják, meddig és hová? — Báró *Miske* Josef Ur ő Nga tegnap előtt estve szerentsésen meg-érkezett Erdélyből Bétsbe, bizonyos közönséges dologban, a' mint tartatik. — Báró *Brukkenthal* Ur ő Exja útban van Béts-felé, és minden órán ide érkezik. — A' N. Szász Nemzet Erdélyben láttatott ugyan egy előbb számba sem venni a' Guberniumnak Szebenből lejendő elmozdítását, de a' mostani Bétsi lépések bizonyítják, hogy nem örömeit szemlélhetnék ezt. — A' Kotsvárt lévő Ország gyűlése jelentette vala, a' mint mondatik, ő Felségének, hogy egy Országos *Deputátiót* kívánna Bétsbe küldeni a' F. Udvarhoz, de

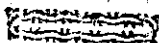

ő Felségétől még ezen Kérésre felelet nem érkezett; azért nem tudatik, fel-fog-e ezen Országos Deputazio jöni, vagy nem. Azonban a' Dépátátus Urak, kiknek feje a' *Fő Normányozó Ur*, készen várja a' feleletet. — Azt hiszik némellyek, hogy az Erdélyi *Diéta* már seprején volna, az az 3. hetek alatt vége fogna lenni, melyről már ő Felségétől rendelések-is tétettnék volna. — Felseges Uralkodó Királyunk *Wissnyoi Ferentz Urnak* 41 esztendőök alatt tett hiveséges és fáradhatatlan halznos szolgálatját méltó tekintetbe vévén, mind magát, mind maradvékát, kik tsak ugyan Annyokra nézve Nemes ágyból születettek, ingyen, minden fizetés nélkül Nemesi Rangra emelni méltoztatott.

Bukoresziből ezt írják Bétsbe, hogy ők azt veték volna észre, hogy a' Nagy Vezér Juniusnak 15-dikéig a' Dunán hidat akarna készíttetni, hogy Táborának edgyik részével Oláh Országba szálljon bé; melyre nézve *Silifridával* által ellenben azonnal 2 Battériák állittattak fel a' mi részünkről, és a' *Bálta* vizén hidat készítettünk, a' közösülésre nézve. — Juniusnak 3-dikán ezen részeket kerülé meg Fegyvertármester *Mitrovszki Ur*, és parantsola, hogy a' szélső vigyázaton lévő Sergek magokat egy kevéssé hátrább vonuák. E' szerint a' *Barkó Húszár Stab*, és az Oberster Ofztály *Totina* felé mozdult, az Oberflájdinánt Ofztálya *Perietz* felé, és a' 3 Májor Ofztálya *Kazanestie* felé. A' Májor *Thaucher* Ofztálya *Turtakoytól* fogva egész *Kalardsig*, és a' Májor *Barkó* Ofztálya a' *Braillai Rája* körül tzugonként olztatott el. Ezek tartják már most a' Duna partján a' száguldozó vigyázatot a' széleken, és a' Töröknek tsak leg kissebb mozdulására is ezek a' 100 szemű bajuszszos *Argusok* vigyáznak. — Azon közben Generál *Mészárosnál*, ki itt a' Sergek Vezére, szüntelen kézen áll egy Muszka Kurir. hogy ez által egy szempillantásban tudtára adattathassék a' Muszkáknak, ha a' Törökök hidat akarnának tsinálni, és Oláh Országba kívánnának ütoi,

Külső Országi Tudósítások. — „Svéditzből Juniusnak 12-dikén egy Frantzia Tzolgálatban lévő *Marsal Kamp* azt írja a' maga Kontonjának: hogy a' Bétsi, Berlimi, Madriti és Londoni, és a' Sárdinai Udvarak ezt adták a' Frantzia Nemzeti Gyűlésnek tudtára: hogy az Anglus és Spanyol a' Tengeren, a' Szárazon pedig az Auszriai, Pruszszus és Sárdinai Udvarak fogják a' *Contra Revolutiot* legitteni, és a' Tsászár 140-ezerrel, a' Pruszszus 80-ezerrel, a' Sárdinaiak pedig 40-ezerrel fognak ellennek menni. Velentze, Genua és London pedig minden szükséges költségeket ajánlanak; mely költségekért a' Frantzia Királyi vérből származott Hertzegek kezelséget fogadnak. Ugyan ezen jelentésekben tudtára adták ezen fenn nevezett Fejedelmek a' Nemzeti Gyűlésnek ezen kívánságokat előre: 1.) Hogy a' Nemzeti-Gyűlés minden késedelem nélkül el oszljék. 2.) Hogy a' Király, Királyné, és az egész Királyi Familia szabadságba tétettsék vizsgálza. 3.) Hogy a' Papi Rend minden jussakba és jövedelmekbe helyre állittassék. 4.) A' Nemesség is minden kifogás nélkül. 5.) A' Nemzeti Gárda tegye-le a' fegyvert és botsáttassék-el. 6.) Minden Birodalombéli Hertzegek a' magok jussaikba állittassanak vizsgálza. 7.) Valamely Komendáns valamely Várban, vagy akár hol csak egy ágyut-is ki-lövet, midön valamely Katonaság fog oda érkezni, azonnal felakasztassék. Ezen feleletet a' fenn nevezett Udvarak a' *Montmorin* Ministeriális Levelére adták; melyben a' Király neve alatt tudokra adatott, hogy a' Frantzia Király minden ujj Conlütütioakat meg-erősített. Itt rosztiz sa ég a' tüzen!!

A' Lengyel öröm inoepet tart, és gyönyörködik a' maga ujj szabadságával való élésben. Hajdon minden-felé kevelset gondoltunk a' Lengyel barátsággal; mert azt gondoltuk, hogy az a' Gazda, kij maga-is rosztzul áll otthon, nem sokat segithet kívül a' maga Baráttyn. A' Lengyel *Medve*, már régtől fogva a' Szomszéd Hatalmosságek' Dúdáján kéntelenítették tántzolni; de már most, miöl-

ta 3-dik Májustól fogva a' Lengyel Napnak-is sugárai fel kezdettének tettzeni, minden Hatalomságok ohajtják az ő barátságokat; de ezen ujj és még elége meg-nem gyökeresedett törvényes lábán álló Ország azt a' bölts határozást tette magának, melyet az idegen Udvarakkal-is közlött, hogy ő egy Hatalomsággal is hadba elegyedni, és valamellyeknek segittségül lenni éppen nem akar, hanem egy fel-fegyverkezett egy részre sem hajótságban fog maradni. Azokban erősíti a' maga ujj lábait, gyakorolja és gyarapítja Táborát, gyökereztetni ujj Törvényeit, hogy valahára még magát hajdani rettenő erejére emelhesse. — Az utolsó Gyülésben a' Lengyel Printz a' Lengyel *Hierarchiának* fejének választatott, úgy mind az által, hogy ez által a' Pápa a' maga fő Jussaiban meg ne sérültsék. Ezen végzésen mozgatják vala némely *Heterodoxusabb* Langyelek a' fejeket, és azt sugdolsák vala egy másnak, bár tsak már egyszer azt érhetnök még meg, hogy a' Langyelek a' Pápa hire nélkül a' Templomba mehetnének. Azok a' Politikusok, kik a' dolgokba előre való bé-látással mások felett dítsekednek, azt állítják, hogy ezen titokban fött és egyszer tsak véletlen ki-talált Lengyel változás, nem más, hanem egyedül a' Pétersburgi Kabinét bölts munkája lett légyen; mely által az örökös Lengyel Királyság, előbbé vagy utobb ezen Hatalmas szomszéd Udvarhoz ragadhasan. Ilyen alattomban vitte vala véghez ezen bölts Kabinét a' Svédekkel való békességet is, hogy tsak akkor tudá-meg Europa, mikor már meg-esett, és már most a' Svéd Király nyilvánosságosan ki-jelentette, hogy ő tsak akkor fogna a' mostani háboruban fegyverhez nyúlni, ha az Anglus és Pruszias az Oroíz Udvar ellen mozdúlnának, külömben egy részre sem hajónak fogna maradni.

Ezer 's meg ezer a' Politika; de ennek sokkal több ezer a' 's meg ezer a' gátja; és azt olvastam, tsak az a' foganatos Politika, melynek titkából tsak akkor tud a' Világ, midőn már véghez ment

és önként ki-trombitályák. A' mi Portával való békeségünket is egy olyan titoknak vélik fokban, mellyet csak azon veszünk észre, midön meg van. Azt állitják némellyek, hogy már alkalmasint meg is vólna, és hogy a' mi Sergeink, mintegy 30-ezerig a' Muszka segittségre adatnának, és csak azért vólnának, most minden-felé ezen hadi Sergek mozdulásai. Hogy Velentze hadat izent légyen a Portának, mindenek erőstik; és így ugy vélekednek, hogy a' Török háborut a' Muszka Udvar és Velentze fognák folytatni; a' Pruszizus, Anglus, Sárdinia 's t. pedig, valamint fellyebb a' Frantzia tudostásból látok, Frantzia Ország ellen fognának menni; mert a' mint iratik, az Anglus Király maga azt mondotta, hogy a' Frantzia Zenebona nem csak a' Frantzia Királyt, hanem minden *Europai* Királyokat illető és fértő dolog.

Haditármester Dévins Ur' ugyan még ki-nem indult Bétsből, de már rendelése vagon, hogy a' Horváth Országi Táborhoz induljan, és minden orán fog is indulni. — Hertzeg *Likhtensztáin Aloisus* Ur'nak már végtől fogva Nyavallya töréfbéli erőtlensége lévén, midön a' Doktoroktól rendeltetett eszközök semmitsem segittenének rajta, jelenti magát egy tudatlan Paraszt ö Hertzegségénel, hogy ő ezen nyavallyájából ki-fogná gyógyítani. Ezen történet, hogy egy illy Gazdag Hertzeget egy tudatlan ember orvosollyan, egy előbb mint egy tréfás dolognak láttzátott, azombam a' nevezett Hertzeg Orvosi paraszt Kezei alá adván ezen embernek magát, úgy értjük, hogy terhes nyavallyájából számlátomással kezdett

külső és csak színre való tulajdonság ez) különös tekintet legyen, úgy hogy a' Spanyol és Paduai Juhak és Bárányok a' Nemességhez és minden Udvari Tifztségekhez el-juthassanak — de a' többi Juhak és Bárányok Országokban Parafztnak, maradjanak.

Egy bizonyos Tudományaira nézve érdemes, idejére so elzonttós Magyar Hazánkfiá; ki a' Magyar, Deák és Német nyelvekben a' lehetőségig tökéletes, a' Tóth és Rátz nyelveknek is alkalmas értője; ki Tudományát a' *Chyrgidban*, a' *Bábmesterségben* és az úgy nevezett *Veterinaridban* a' Bétsi Univerzitásban annyira vitte, hogy a' kemény proba köveknek ki állása után, mind ezen Tudományokban való előmenetelét nem csak az ezekkel nyert *Diplómával*, hanem ezen kívül az Orvasi *Facultás Dekánnyától* nyert díszérő *Levelével*, és a' Bétsi Közönséges Ispotályban tett *Praxisáról* nyert bizonyos *Levelével* is meg bizonyíthatta. Ezen maga Tudományában gyakorlott Hazánkfiá, hogy Hazájának még annál tökéletesebb szolgálatjára lehessen, a' jelen való Török háboruban 2 elzonttókig szolgált a' Tábornál, és már most Tudománya 's ezután lett hanyattatása után örömeit egy kis tsendes rév partra kívánna ki szállani. Ha azért valamely N. Vármegye, vagy különös Méltóság előre meg-irt és határozott fizetés alatt a' maga szolgálatjába venni kívánná; ne terheltsek ez eránt Nállunk tudósítást tenni; hogy az után maga is ezen érdemes Hazánkfiá név szerint tudósíthassa az illyeténeket. Az illyen tanúlt Kézi Orvosok nélkül szülködünk, 's a' mi Hazánkfiái közzül válván illyeknek, ne engedjük ezeknek idegen kenyeret enni.

Költ Bétsben Juniusnak 28-dikán. 1791.